

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintuplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Art. V. De Extrema Unctione, & Ordine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

ut vocant Navarr. Silv. Palud. & aliis vel activante
sum ut appellat Vasq. post S. Antoninum; vel universalem
quibus sententiam in omnes homines à qua tamen per Pontificem certe
conditio eximuntur, uti Arriaga & Esparza apud & cum P.
Haunoldo l. 4. tr. 4. c. 9. n. 1023. contendunt, contra Coninck,
Lip. & Lugon. qui potestatem ordinis & Jurisdictionis pe-
tenti distinctas volunt, & illam quidem in ordinatione à
Christo, hanc verò ab Ecclesia concedi. 3. Sigillum articuli
ad quod obligatur Minister, probabilius ori ex pra-
cepto positivo Christi instituentis hoc Sacramentum; alio-
rum enim difficulter ostendi posset, quomodo sigillum hoc
Estenim tanto etiam damno proprio servare tenentur Sacerdo-
tis: Aliorū sententiā rectè discurrunt Vasq. Henrīq. Valent. Turr. Coninck.
ut Manic. Haunoldus & alii contra Hurt. Dicast. Lugon. & alios.
et expeditum est tamen figillo non obstante, obligari, aliquem ad mani-
festandum complicem plures, quam quadraginta nominati
or, & Personae. & ceteri ab aliis apud Dicastillo docent, contra Præp. Val. Navarr.
ocuerunt, ut Arriag. & alios.

ARTICULUS V.

De Extrema Unctione & Ordine.

1. Q. 1. *Quid de Extrema Unctionis Sacramento* ~~est~~
Theologi: Resp. Sequentia præcipue. 1. Hoc Sacra-
mentum, quod est ad alleviandum unctione SacraInfirmorum
Christi institutum, probabiliter primum post Resurrectio-
ne perinde ac Sacramentum Pœnitentiaz, cuius completiva
sunt sumpsiisse. 2. Materiam remotam esse oleum
quodcumque sed ab Episcopo benedictum, ita ut plerique
sententias contra Cajet. & Victor. hanc benedictionem de es-
timate Sacramenti esse putent; imò nec Sacerdoti simplici
mitti possit, ut Suar. Hurt. Attr. Tann. & alii contra Palud.
Dur. Sotum & alios docent. 3. Etsi Suar. Tann.
Hurt. Gran. & alii unctionem in quinque sensibus de-
cussitate Sacramenti esse existiment, contrariam tamet
Eschob. Barbos. Becani & aliorum sententiam ut proba-
bitur etiam à Doctoribus Lovaniensibus, & variis Pastoralis
approbatam fuisse Busenbaum l. 6. tr. 5. c. 5. testatur.
Subiectum hujus Sacramenti capax non tantum esse infir-
mum

mum, qui fuit olim rationis capax, & nulli peccato obnoxius seitur, sed etiam proba biliter is, qui nunquam etualiter peccavit, ut Suar. Bon. & Diana, aliisque contra Vnde de hoc Ordine. docent, quia talis adhuc partialis effectus capax est, scilicet tollantur reliquia ex peccato originali relictæ. 5. Effectus primarium hujus Sacramenti non esse remissionem veniam, ut veteres Scholastici volebant; Sed reliquias peccati id est, debilitatem ex peccato originali & actuali relinquent tollere, & infirmum adversus insidias Diaboli robotare.

II. Q. 2. Quid de Sacramento Ordinis doceant Thos. Aquini? Resp. Sequentia præcipue. 1. Ordinem, prout hic sententia cipitur, nihil aliud esse, quam Gradum eminentem in Ecclesiasticae dignitate Dei, quo supra Laicos ascendit ad officium quodammodo Ecclesiasticum, Ordinatum ad Sacrificium Missæ peragendum, Ecclesiastico rito collatum, & stabilem pro vita immortaliter. Vel brevius, esse Specialem quandam potestatem ad ministerium Altaris peragendum collatam. 2. Sacramentum hoc a Christo institutum fuisse partim ante Resurrectionem, post illa verba: *Hoc facite in meam commemorationem*: Luc. 22. 19. uti c partim post illam, per ista verba: *Accipite Spiritum Sanctum et imperium quorum remiseritis peccata; remittentur eis*: Et quorum remiseruntur, retenta sunt, uti teste Tannero d. 7. q. 2. n. 10. rescriptu[m] Henrici communis sententia contra Henr. volente omnibus ordinibus co Resurrectionem fuisse institutos. 3. Omnes septem Ordines probabiliter esse verum Sacramentum, uti colligitur ex Concilio Palatino Florent. in decr. union. ubi, cum dixisset, priores res ipsas quidines Sacramentum esse, mox subdit: *Et similiter de aliis probandum que modo in Concilio Trident. Sess. 23. c. 3. discurrunt*, sicut in concilio distingue fit distinctio quoad rationem Sacramenti inter Magistri & Minores Ordines. 4. Episcopatum probabilem est Ordinem distinctum à Sacerdotio, uti Vasq. Bell. Contra Vnde de hoc Ordine. Tann. Hurt. & plurimi antiqui apud Art. d. 55. n. 18. ad eum illius sit alios Sacerdotes consecrare, quod utique sententia antiqui Authores, inter illum & Ecclesiam cuius est Episcopatus, & nunc vinculum quoddam & matrimonium quoddam à solo uno Pontifice dissolubile oriri, quod inchoatur electione,

439
datur confirmatione, & consummatur consecratione. Qui-
nunquam tamen non obstantibus septem tantum Ordines ab Ec-
clesia numerari, eò quòd Episcopatus partialiter duntaxat à
territorio distinguatur, sicut vir perfectus potens generare
sunt moraliter unum facere cum Filio generato, uti
item venuit. discurrit. 5. Materiam horum ordinum esse
etas pecunias, que in consecratione traditur; & Acolythorum qui-
ali reliquias materiam non esse solos urceolos, ut Durand. & Palud.
borate. nec solum candelabrum, ut Bonac. Rich. Angelus
ceant. Tamen dimicunt, sed utraque simul, ut Tann. Vasq. & Hurt. sen-
tiorum hic sententia.
Sed nec Subdiaconorum solam traditionem Calicis
in Ecclesiis vacue esse materiam. ut S. Thomas, Vasq. Valent.
in quotidianis, & multi alii sentiunt, sed etiam traditionem libri
lae pescei, & solam impositionem manuum, ut Tann. Hurt. Medina Dicastill. & alii RR.
vita iniunctio, cum per hunc librum non minus Subdiacono potestas
ad ministrandum Episcolam, quam Diacono legendi Evangelium con-
mentum habetur. Ad Diaconatum verò solam traditionem libri
concionis, & rogationis, & nullo modo impositionem manuum per-
mitit. Luc. uti quoad librum sentit communis contra Durandum,
um Sacramentum impositionem manuum verò Valent. Vasq. Hurt. Arr.
et quorundam. Henriq. Coninck. Bellarm. & plures alii contra Tann.
et. n. ro. t. castill. eò quòd per hanc impositionem nulla specialis
potestas omnibus conferatur. Circa Presbyteratum verò non solam
tem Ordinationem patenæ cum Hostia, & Calicis cum vino (ut D.
icit ex Codice Palud. & Valent. putant) nec solam impositionem ma-
iores tuis, quæ sit peracta communione (uti D. Bonav. & alii
de aliis probant), sed utramque requiri, uti Suar. Vasq. Henriq.
Air. Hurt. & alii rectius sentiunt. eò quòd per priorem
conferrandi, per posteriorem potestas absolvendi
Esti verò Lugo etiam illam manuum impositionem,
ante traditionem patenæ velit esse materiam, alii ra-
communiter omnes contrarium sentiunt. Episcopatu-
menique quod attinet, communior Dicast. Tann. Vasq.
de plurium aliorum sententia est, solam impositionem
Evangeliorum super Scapulas esse adæquatam materi-
ae non etiam inunctionem capitis, ut Arriag.
Et non etiam inunctionem baculi, mitræ, an-
elli clavis, inunctionem manuum, uti Medina & alij vo-
cationis.
Probabilem quidem esse sententiam Dicast. Vasq.

E e

Layon.

Laym. Hurt. Cajet. Victor. & aliorum sententiam, ^{convenientiam}
 Etum physicum non esse de essentia Sacramenti, ^{continuum}
 tamen sententiam D. Thom. Palud. Cajet. Silv. Navar. ^{litteris}
 Tann. Henric. Coninck. Bonac. ferè communiores,
 tutionem esse. 7. Subjectum hujus ordinis validè considerant
 di esse non tantum adultos masculos baptizatos, uti Dum. San-
 dus & veteres Scholastici volebant, sed etiam Infantes, ^{ad ius}
 communis docet sententia. 8. Ministrum quidem Ordini
 rum esse Solum Episcopum, ex commissione Pontificis, ^{convenientiam}
 men etiam simplicem Sacerdotem posse Subdiaconum, ^{III.}
 juxta Henr. Vivald. Diaconatum juxta Victor. Maj. ^{Ref.}
 Vasq. & alios, Sacerdotium verò etiam juxta Dicaf. Valp. ^{Ref.}
 alios confetre, & de facto potestate hanc quoad Subdiaconum, ^{convenientiam}
 & Diaconatum Sacerdotibus Epicopo inferuntur, &
 concessam esse testatur Tann. n. 30. & ex variis bullis card. ^{convenientiam}
 re ait, licet alioqui Majorum ordinum conferendorum pro-
 statem Sacerdotibus talibus committi posse negantur, ^{convenientiam}
 niter cum D. Thoma Authores, præcipue Barbof. Bonac. ^{Ref.}
 Laym. Henr. Ferd. de castro. Valent. Azot. Tann. ^{Ref.}
 alii.

ARTICULUS VI.

De Matrimonio.

I. De hoc tria plerumque tractant Theologi, ^{convenientiam}
 sponsalia antecedentia, ipsam Matrimonii essentiam, & ^{convenientiam à V.}
 Mattimonii, quæ tamen pleraque, quia ad praxim pertinet, ^{convenientiam à S.}
 quā Speculationem spectant, ex instituto à Theologo, ^{convenientiam à S.}
 talibus discutiuntur; unde hic non nisi paucæ doctrinae, ^{convenientiam à S.}
 gis Speculativæ indicabuntur.

II. Q. 1. Quid de Sponsalibus doteant Theologi? ^{convenientiam à V.}
 Tria præcipue. 1. Ad Sponsalia requiri quidem manu-
 promissionem, & quidem hunc ordinariè parere obligatio-
 nem ex justitia, posse tamen absolutè sponsalia ex sollicitate, ^{convenientiam à V.}
 contrahi, uti Sanch. l. 1. d. 5. n. 13. docet. 2. Ordini-
 quidem eadem sponsalia per signa externa fieri solent, ^{convenientiam à V.}
 tamen non esse de essentia, quia posset Deus promissio-
 cujuslibet Sponsi alteri manifestare sine signo exteriori, ^{convenientiam à V.}
 Ledesma, Sotus, Arragonius, Palacius & alii apud, ^{convenientiam à V.}